

USTADAN ÇIRAĞA MİDE HASTALIKLARI

Editörler

Prof. Dr. Mehmet etin KOTAN
Doç. Dr. Ümit Haluk İLİKLERDEN
Op. Dr. Tolga KALAYCI

© Copyright 2022

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-625-8430-69-1

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Kitap Adı

Ustadan Çırağa Mide Hastalıkları

Yayıncı Sertifika No

47518

Editörler

Mehmet Çetin KOTAN

ORCID iD: 0000-0002-6336-4747

Ümit Haluk İLİKLERDEN

ORCID iD: 0000-0003-3950-5535

Tolga KALAYCI

ORCID iD: 0000-0002-6977-1757

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Bisac Code

MED022000

DOI

10.37609/akya.1042

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

UYARI

Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tanı amacıyla kullanılmamalıdır. Akademisyen Kitabevi ve alıcı arasında herhangi bir şekilde doktor-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. Akademisyen Kitabevi ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve ihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir.

İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontraendikasyonların belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübelerine dayanak oluşturması, hekimin kendi sorumluluğundadır.

Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürüne dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özelleştirmelerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZLER

Prof. Dr. Mehmet Çetin KOTAN

David Cunningham'ın 2006 yılında yayımlanan, rezektabl proksimal mide kanserlerinde ameliyat öncesi kemoterapi uygulanan olgular ile doğrudan cerrahi yapılan olguların karşılaştırıldığı, öncü nitelikteki çalışmasının 'Letters' ve 'Response' bölümleri, makalenin kendisinden daha uzun olmak gibi bir özellik taşımaktadır. Anılan çalışma ve ardılları mide kanserlerine yaklaşımda köklü değişikliklere yol açıp; artık onkoloji konseylerinde çok daha az sayıda olguya 'önce cerrahi' kararı alınmaktadır.

Önceleri distal mide kanserli olgulara 'pasaj sorunu' ve distal mide kanserli olgularda ameliyat öncesi kemoterapi yaklaşımını rasyonel kılacak yeterli literatür verisi olmaması vs. nedenlerle önce cerrahi yaklaşımı da geçerliliğini yitirmiş bulunmaktadır. Dahası artık ülkemiz ve özellikle bölgemizde distal kanserler çok daha az görülmekte, ancak Dünya verileri ile uyumsuz bir şekilde mide kanseri sıklığında yöresel/ bölgesel bir azalmadan söz edebilmek mümkün değildir. Kliniğimizde ne yazık ki gün içerisinde dört mide kanseri cerrahisinin yapıldığı günlerimiz de olmaktadır. Prevansiyonu mümkün nitelikte bir hastalık olan mide kanseri sıklığını azaltamamış olmamız nedeni ile, çok sayıda mide cerrahisi yapıyor olma durumu bir övünç vesilesi olamaz. Halen erke evre kanser oranımız çok düşük, tanı anında lokal ileri ve metastatik olgular çoğunluk oluşturmaktadır.

Tedavi edici hekimliğe atfettiğimiz kutsiyet ve cazibenin yerini ivedilikle önleyici hekimlik uygulamaları almalıdır. Misalen, laparoskopik/robotik mide cerrahisi uygulamalarını advertorial niteliklerde alenileştirme çabalarımızın az birazını prevantif yükümlülüklerimize de yansıtıp; topluma ve ülkemize dönük koruyucu hekimlik sorumluluğumuzu ifa etmemiz kaçınılmaz bir zaruret olarak ortada durmaktadır. Farklı niteliklere sahip iki ülke Japonya ve İran neredeyse eşit standartlarda mide kanseri tarama ve önleme stratejileri geliştirmişlerdir, 'biz' de yapabilmeliyiz, yapmalıyız...

Sevgili çalışma arkadaşarımla birlikte maalesef en sık yaptığımız cerrahilerden olan mide kanseri ile ilgili el kitabı niteliğindeki bu çalışmanın meslektaşlarımıza ve meslektaş adaylarımıza faydalı olmasını diliyor, bu çalışmanın ortaya çıkması için katkıda bulunan değerli yazarlara, yoğun çabaları nedeni ile sevgili Dr. Tolga KALAYCI'ya teşekkürlerimi sunuyorum.

Doç. Dr. Ümit Haluk İLİKLERDEN

Ülkemizde mide kanseri cerrahisi konusunda yüksek deneyimi olan bir kliniğin öğretim üyesi olarak beni en çok üzen durum erken mide kanseri tanı koyma oranımızın diğer dünya ülkelerine göre çok düşük olmasıdır. Ülkemizde erken evre mide kanseri tanı koyma oranı %10'un altındayken; Japonya'da bu oran %70'in üstündedir.

Erken evrede tanının, 5 yıllık sağ kalıma etkisi göz önüne alındığında konunun hekimler üstü bir tasarruf ile ulusal sağlık protokolü oluşturulmasının gerektiği bir kez daha görülmektedir. Öyle ki; birinci evrede tedavi edilen mide kanseri olgularının 5 yıllık sağ kalım oranı %70'tir. İkinci evrede bu oran %32-45'lere, üçüncü evrede %9-20'lere ve maalesef dördüncü evrede ise %4'lere kadar düşmektedir.

Ünlü Fransız Yazar George Sand'in 'Bir memleket halkının sağlığı, hakikaten bir devletin dayandığı bütün mutluluk ve gücün temelidir' sözü, ülkemizin doğusunda batısına ironik bir şekilde erkek ve kadınlarda ilk sıralarda üst sindirim sistemi malignitelerinin görülmesi, bu kanserlerin meme, serviks ve kolorektal kanser tarama programlarına ek olarak ülkemizde pilot bölge belirlenerek ulusal sağlık taraması programına dahil edilmesi fikrini düşündürmektedir.

Bu konudaki temennilerimizi besleyerek büyük emeklerle anlaşılır bir dil ve güncel bilgilerle hazırladığımız 'Ustadan Çırağa Mide Hastalıkları' kitabımızda bize mentorluk eden, üst sindirim yolu cerrahisinde ülkemizin duayen cerrahlarından kıymetli hocam Prof. Dr. Mehmet Çetin KOTAN'a, üstün çabasıyla ortaya attığı fikri hayata geçirip yoğun mesai harcayan kıymetli arkadaşım Dr. Tolga KALAYCI'ya ve tüm yazarlara teşekkür ederim.

Op. Dr. Tolga KALAYCI

'Ustadan Çırağa' mottosu ile 2019 yılında yayımlanan 'Ustadan Çırağa Özofagus Hastalıkları' isimli kitabın devamı niteliğindeki bu eser, okuyucularına teorik ve pratik bilgi veren multidisipliner bir kitaptır. Yaklaşık 6 aylık hummalı bir çalışma sonucunda bu eserin tıp bilimine kazandırılmasını sağlayan ve kitap için emek veren kıymetli hocalarıma, meslektaşlarıma, Prof. Dr. Mehmet Çetin KOTAN'a, Doç. Dr. Ümit Haluk İLİKLERDEN'e ve canım eşim Benan KALAYCI'ya teşekkürü borç bilirim.

Eserimizin cerrahi bilgi ve becerilerine katkı sağlaması ümidiyle...

İÇİNDEKİLER

- 1. Bölüm Mide Anatomisi ve Histolojisi.....1**
Mithat Kerim ARSLAN
Ufuk MEMİŞ
- 2. Bölüm Mide Fizyolojisi19**
Eray KURNAZ
- 3. Bölüm Mide Embriyolojisi25**
Abduselam ÖZDEMİR
- 4. Bölüm Mide Hastalıklarında Helikobakter Piloni ve Rolü29**
Aslı KARA
- 5. Bölüm Peptik Ülser Hastalığı ve Medikal Tedavisi.....45**
İdeal Beraa YILMAZ KARTAL
- 6. Bölüm Peptik Ülser Hastalığı ve Cerrahi Tedavisi61**
Murat KARTAL
- 7. Bölüm Mide Hastalıklarında Endoskopi ve Endoskopik Ultrasonografi (EUS).....73**
Güner KILIÇ
Yusuf KAYAR
- 8. Bölüm Mide Hastalıklarında Radyoloji89**
İlyas DÜNDAR
Ensar TÜRKO
- 9. Bölüm Mide Hastalıklarında PET-BT ve PET-MR107**
Ensar TÜRKO
- 10. Bölüm Mide Fıtığı ve Tedavisi115**
Serkan TAYAR

11. Bölüm	Mide Perforasyonu ve Tedavisi	127
	<i>Esra DİŞÇİ</i> <i>Rıfat PEKSÖZ</i>	
12. Bölüm	Mide Kanamaları ve Tedavisi	133
	<i>Salih KARA</i>	
13. Bölüm	Mide Çıkış Tıkanıklığı ve Tedavisi	145
	<i>Ercan KORKUT</i>	
14. Bölüm	Mide Kostik Yaralanmaları ve Tedavisi	153
	<i>Nurhak AKSUNGUR</i>	
15. Bölüm	Midenin Nadir Görülen Benign Hastalıkları	163
	<i>Necip ALTUNDAŞ</i>	
16. Bölüm	Midenin Benign Tümörleri	173
	<i>Mesud FAKİRULLAHOĞLU</i>	
17. Bölüm	Midenin Malign Tümörleri	183
	<i>Mustafa YENİ</i>	
18. Bölüm	Mide Lenfomaları	201
	<i>Mehmet Hamdi SAKARYA</i>	
19. Bölüm	Midenin Gastrointestinal Stromal Tümörleri	211
	<i>Mustafa Suphi TURGUT</i>	
20. Bölüm	Midenin Nöroendokrin Tümörleri ve Nadir Malign Tümörleri	237
	<i>Mustafa Suphi TURGUT</i>	
21. Bölüm	Mide Hastalıklarında Anestezi Uygulamaları	263
	<i>Ayşe Nur DAŞ</i>	
22. Bölüm	Perkütan Endoskopik Gastrostomi (PEG)	275
	<i>Deniz ÖÇAL</i>	

- 23. Bölüm Mide Kanseri Cerrahisi ve Mide Rekonstrüksiyon Yöntemleri ... 295**
Furkan Ali UYGUR
- 24. Bölüm Postgastrektomi Sendromları..... 305**
Mehmet Çetin KOTAN
Ümit Haluk İLİKLERDEN
Tolga KALAYCI
- 25. Bölüm Mide Kanserinde Minimal İnvaziv Cerrahi 325**
Yılmaz ÖZDEMİR
Cemil BİNARBAŞI
- 26. Bölüm Mide Kanserinde Neoadjuvan ve Adjuvan Kemoterapi 333**
Benan KALAYCI
Tolga KALAYCI
- 27. Bölüm Mide Kanserinde Radyoterapi 349**
Birhan DEMİRHAN
- 28. Bölüm Midenin Nonneoplastik Hastalıklarında Patoloji 365**
Ayşe ÖTER ALMALI
- 29. Bölüm Midenin Poliplerinde ve Mezenkimal Tümörlerinde Patoloji..... 377**
Zehra AKMAN İLİK
- 30. Bölüm Midenin Malign Epitelyal Tümörlerinde ve Mide Lenfomasında Patoloji 387**
İbrahim ARAS

YAZARLAR

Dr. Öğr. Üyesi Zehra AKMAN İLİK

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp
Fakültesi Patoloji AD.

 0000-0002-0555-0162

Dr. Öğr. Üyesi Nurhak AKSUNGUR

Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi
Araştırma Hastanesi Genel Cerrahi AD.

 0000-0003-4477-5775

Dr. Öğr. Üyesi Necip ALTUNDAŞ

Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi
Araştırma Hastanesi Genel Cerrahi AD.

 0000-0002-5165-638X

Dr. Öğr. Üyesi İbrahim ARAS

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp
Fakültesi Patoloji AD.

 0000-0003-4911-3922

Prof. Dr. Mithat Kerim ARSLAN

Erzincan Binalı Yıldırım Üniversitesi Tıp
Fakültesi Genel Cerrahi AD.

 0000-0001-7504-5578

Op. Dr. Cemil BİNARBAŞI

Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Yenimahalle Eğitim ve Araştırma
Hastanesi Genel Cerrahi AD.
Gastroenteroloji Cerrahi BD.

 0000-0002-9300-8129

Uzm. Dr. Ayşe Nur DAŞ

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Erzurum
Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Anesteziyoloji ve Reanimasyon AD.

 0000-0002-6737-6024

Op. Dr. Birhan DEMİRHAN

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Van Eğitim
ve Araştırma Hastanesi Radyasyon
Onkoloji AD.

 0000-0002-3551-9000

Dr. Öğr. Üyesi Esra DIŞÇI

Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi
Araştırma Hastanesi Genel Cerrahi AD.

 0000-0003-3657-3620

Dr. Öğr. Üyesi İlyas DÜNDAR

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp
Fakültesi Radyoloji AD.

ID 0000-0003-3657-3620

Op. Dr. Mesud FAKİRULLAHOĞLU

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Erzurum
Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Genel Cerrahi AD.

ID 0000-0002-5871-5688

Doç. Dr. Ümit Haluk İLİKLERDEN

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp
Fakültesi Genel Cerrahi AD.

ID 0000-0003-3950-5535

Op. Dr. Tolga KALAYCI

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Erzurum
Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Genel Cerrahi AD.

ID 0000-0002-6977-1757

Arş. Gör. (Eczacı) Benan KALAYCI

Atatürk Üniversitesi Eczacılık Fakültesi
Farmakognozi AD.

ID 0000-0003-3248-2377

Dr. Öğr. Üyesi Salih KARA

Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi
Araştırma Hastanesi Genel Cerrahi AD.

ID 0000-0002-7877-9064

Uzm. Dr. Aslı KARA

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Erzurum
Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İç Hastalıkları AD.

ID 0000-0002-5229-7139

Op. Dr. Murat KARTAL

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Erzurum
Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Genel Cerrahi AD.

ID 0000-0003-1396-5365

Doç. Dr. Yusuf KAYAR

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Van Eğitim
ve Araştırma Hastanesi İç Hastalıkları
AD. Gastroenteroloji BD.

ID 0000-0001-8798-8354

Uzm. Dr. Güner KILIÇ

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Van Eğitim
ve Araştırma Hastanesi İç Hastalıkları
AD. Gastroenteroloji BD.

ID 0000-0001-6799-3391

Dr. Öğr. Üyesi Ercan KORKUT

Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi
Araştırma Hastanesi Genel Cerrahi AD.

ID 0000-0001-8543-7778

Prof. Dr. Mehmet Çetin KOTAN

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp
Fakültesi Genel Cerrahi AD.

ID 0000-0002-6336-4747

Dr. Öğr. Üyesi Eray KURNAZ

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Tıp
Fakültesi Genel Cerrahi AD.

ID 0000-0002-9043-558X

Dr. Öğr. Üyesi Ufuk MEMİŞ

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Tıp
Fakültesi Genel Cerrahi AD.

ID 0000-0003-3393-3301

Op. Dr. Deniz ÖÇAL

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Erzurum
Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Genel Cerrahi AD. Gastroenteroloji
Cerrahi BD.

 0000-0002-8084-8866

Dr. Öğr. Üyesi Ayşe ÖTER ALMALI

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp
Fakültesi Patoloji AD.

 0000-0002-1976-3572

Op. Dr. Abdulselam ÖZDEMİR

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Van Eğitim
ve Araştırma Hastanesi Genel Cerrahi
AD.

 0000-0003-4035-2062

Op. Dr. Yılmaz ÖZDEMİR

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Erzurum
Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Genel Cerrahi AD. Gastroenteroloji
Cerrahi BD.

 0000-0002-5480-1140

Dr. Öğr. Üyesi Rifat PEKSÖZ

Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi
Araştırma Hastanesi Genel Cerrahi AD.

 0000-0003-4658-5254

Op. Dr. Mehmet Hamdi SAKARYA

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Erzurum
Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Genel Cerrahi AD. Cerrahi Onkoloji BD.

 0000-0001-8359-2846

Op. Dr. Serkan TAYAR

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Erzurum
Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Genel Cerrahi AD.

 0000-0001-5174-2416

Op. Dr. Mustafa Suphi TURGUT

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Erzurum
Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Genel Cerrahi AD. Cerrahi Onkoloji BD.

 0000-0002-2829-3912

Uzm. Dr. Ensar TÜRKÖ

Sivas Şarkışla Devlet Hastanesi
Radyoloji Kliniği

 0000-0001-7989-5668

Op. Dr. Furkan Ali UYGUR

Muş Devlet Hastanesi
Genel Cerrahi Kliniği

 0000-0001-6598-3675

Op. Dr. Mustafa YENİ

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Erzurum
Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Genel Cerrahi AD.

 0000-0003-2384-2094

**Dr. Öğr. Üyesi İdeal Beraa YILMAZ
KARTAL**

Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi
Araştırma Hastanesi Aile Hekimliği AD.

 0000-0002-3124-4898

